

Sisäilmastoseminaari 15.3.2018

OHJELMA

Avaus 8:45–10:00

Terveet tilat 2028 toimintamalli

Marika Paavilainen, Valtioneuvoston kanslia

Sisäilma ja terveys - kansallisen ohjelman valmistelu

Juha Pekkanen, HY/THL

Indoor air quality concerns, technological trends and research opportunities

Pawel Wargocki, Assoc. Prof. from the Technical University of Denmark

Käytännön ratkaisut pinnoittamisessa 10:30–11:30

Lattian pintamateriaalin vaikutus ilmanlaatuun ja koettuun viihtyvyyteen

Juha Takkunen, Ramboll Finland Oy

Maanvastaisen betonilaatan päällystysratkaisujen vesihöyryn läpäisevyyden analysointi

Kasper Käyhkö, FCG Suunnittelu ja tekniikka

Muovimatolla päällystetyt betonilattiat – ratkaisuja haasteisiin?

Kiia Miettunen, Ramboll Finland Oy

Kapselointikorjauksissa käytettävien materiaalien vaikutus sisäilman VOC-pitoisuuksiin

Juha Kuusijoensuu, A-insinöörit Suunnittelu Oy

Posterit:

Viilupuisen (LVL) rakennuksen kosteudenhallinta

Ville Hakala, Sweco Asiantuntijapalvelut Oy

Puurakenteiden sisäilmakorjaus diffuusioavaimella ratkaisulla

Timo Lehtimaa, Insinööritoimisto Sulin Oy

Ilmanvaihto ja lämpöolot 10:30–11:45

Lämpöolosuhteiden ja ilmanvaihdon uudet suunnittearvot

Jorma Säteri, Sisäilmayhdistys ry

Modelling the effects of ventilation and thermal comfort in office rooms

Samy Clinchard, 720 Degrees Oy

Tutkimus suomalaisten leikkaussalien mikrobiologisesta tasosta ja tulevan CEN standardin vaatimukset leikkaussalien ilmanvaihdolle

Aleksanteri Setälä, Granlund Oy

Calculation of vertical temperature gradient with commonly used simplified models in rooms with displacement ventilation

Natalia Lastovets, Aalto University

Lämpöolosuhteiden älykäs säätökonsepti

Pekka Tuomaala, VTT

Posterit:

Experimental measurements of thermal plumes from a patient in an operating room with laminar airflow at St. Olavs Hospital

Guangyu Cao, Norwegian University of Science and Technology

Indoor excess moisture gain in Finnish offices

Samy Clinchard, 720 Degrees Oy

Koulujen ja päiväkotien rakenteiden ja ilmanvaihdon haasteet sisäilmaongelmaisissa kohteissa: 3 case tapausta

Lari Eskola, A-Insinöörit Suunnittelu Oy

Jäteilman seinäpuhalluksen CFD-laskenta

Mikko Hasanen, VTT Expert Services oy

Symmetrisen ja epäsymmetrisen lämmönlähteiden jakauman vaikutus huoneilman virtauskenttään

Sami Lestinen, Aalto-yliopisto

Ilmanvaihtosuodattimien suorituskyky liikenneperäisten pienten nanohiukkasten suodatuksessa

Sampo Saari, VTT

Sisäilman laatu ja terveys 10:30–12:00

Oppilaiden sisäilmakysely - kouluympäristöön liitetty oireilu

Jussi Lampi, Terveysten ja hyvinvoinnin laitos

Kosteusvaurioselvityksiä tekevien työntekijöiden hyvinvointi ja altistuminen

Pirjo Jokela, Työterveyslaitos

Katsaus tehtyyn - Sisäilmasta sairastuneiden kokemuksia taloudellisesta asemasta ja asunnottomuudesta

Sari Mäki, Hengitysliitto ry

Opettajien äänihäiriöiden yhteydestä koulurakennusten tarkastuksissa raportoituihin tekijöihin
Hanna Vertanen-Greis, Turun yliopisto

Viemärin haju, ripuliepidemiat ja mahdollinen yhteys nivelsairauksiin
Tuula Putus, Turun yliopisto

Hengitystieinfektioiden yleisyys, poissaolot ja terveyspalvelujen käyttö hoitohenkilökunnalla
Liisa Vilén, Turun Yliopisto

Posterit:

Mikrobi, endotoksiini ja Betaglukaanipitoisuuksien sekä pölyjen toksisuuden eroja maaseutu ja kaupunkirakennuksista kerätyissä pölyissä ja materiaalinäytteissä
Maria Andersson, Aaltoyliopisto

Siivouskemikaalien ja biosidien vaikutukset mitattuun ja koettuun sisäilman laatuun
Leila Kakko, Tampereen ammattikorkeakoulu

Kilpirauhassairauksien epidemiologia sisäilmaongelmaisissa rakennuksissa
Tuula Putus, Turun yliopisto

Onko monikemikaaliherkkyydellä, kroonisella väsymysoireyhtymällä ja fibromyalgialla yhteys johonkin sisäilma-altistukseen?
Tuula Putus, Turun yliopisto

Sisäilma-altistuksiin liittyvät terveyshaitat palo- ja pelastushenkilökunnalla
Eetu Suominen, Turun yliopisto

Toimintamallit kunnossapitoon ja korjaamiseen 13:00–14:30

Tuloksia ja kokemuksia Senaatti-kiinteistöjen rakennuskatsastuksista
Pasi Pipatti, Senaatti-kiinteistöt

Kosteus- ja homevaurioituneen rakennuksen korjausoppaan päivitys
Timo Turunen, Ramboll Finland Oy

Korjaus vai purku – tutkimuksilla ja elinkaaritarkasteluilla faktaa päätöksentekoon
Arto Toorikka, Vahanen Rakennusfysiikka Oy

Korjaussuunnitteluratkaisujen terveellisyyden arviointimalli
Kai Nordberg, Ramboll Finland Oy

Onnistuneen sisäilmakorjauksen edellytyksistä suojelukohteessa
Anu Laurila, Vahanen Rakennusfysiikka Oy

Posterit:

Metropolian käyttäjä-älykäs innovaatiokampus
Harri Hahkala, Metropolia ammattikorkeakoulu

Kiinteistöhoitoa arvioimalla ja kehittämällä kohti parempaa sisäilmaa
Tiia Pirttimäki, Ramboll Finland Oy

Saksan ympäristölaitoksen (UBA) uudistettu homesuositus
Kerttu Valtanen Tri, German Environmental Agency

Hyvän sisäympäristön suunnittelu 13:00–14:15

Ympäristöministeriön asetus rakennuksen kosteusteknisestä toimivuudesta
Katja Outinen, Ympäristöministeriö

Toimistojen uudet akustiikkamääräykset
Valtteri Hongisto, Turun ammattikorkeakoulu

Tieliikennemelun häiritsevyys asunnoissa eri äänitasoilla
Henna Maula, Turku AMK

Uudet RT-ohjeet hygieenisen sisätilan suunnittelun ja ylläpidon tueksi
Riika Mäkinen, Satakunnan ammattikorkeakoulu

Tilojen siivottavuudella parempaan sisäilmaan
Satu Lahtinen, Ramboll Finland Oy

Posterit:

Aikaisemmin hankitun osaamisen tunnustaminen ja tunnustamisen vaikutukset opintoihin RATEKOn rakennusterveysasiantuntijakoulutuksissa
Meri Hietala, Rakennusteollisuuden Koulutuskeskus RATEKO

Kreosootti oikeudessa - asiantuntijatodistelun merkitys kiinteistökauppariidoissa
Tiina Koskinen-Tammi, Asianajotoimisto Alfa Oy

Kosteudenhallintakoulutus rakennustyömaalle
Pekka Väisälä, Tampereen ammattikorkeakoulu

Rakennusmikrobiologinen tutkimus ja menetelmät 13:15–14:20

Rakennusten mikrobisto ja niiden rooli rakennusten tutkimisessa
Anne Hyvärinen, THL

Mikrobien tuottamien toksiinien biomonitorointi sukkulamatojen avulla
Päivi Koskinen, Turun yliopisto

In Vitro -solumallit sisäilmasta kerättyjen hiukkasten terveysvaikutusten tutkimuksessa
Maria-Elisa Nordberg, Itä-Suomen Yliopisto

Neutrofiilisten granulosyyttien käyttö toksiinien terveyshaittojen arvioinnissa
Janne Atosuo, Turun yliopisto Biokemian laitos/Kliininen tutkimusyksikkö TROSSI

Posterit:

Early detection of changes in building materials using MVOCs and FTIR analyses to aid mold and moisture remediation

Jacob Mensah-Attipoe, University of Eastern Finland

Korjaaminen ja käyttöä turvaavat ratkaisut 15:00–16:30

Voidaanko altistumista sisäilmaongelmaisessa rakennuksessa vähentää - käyttöä turvaavat toimenpiteet

Hanna Leppänen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Moduulipohjaisten sosiaali- ja terveydenhuollon rakennusten käytettävyys -case tutkimus

Leena Aalto, Työterveyslaitos

Korjausvaiheiden vaikutus sisäilman radonpitoisuuteen toimistorakennuksessa

Piia Markkanen, Oy Insinööri Studio

Ylipaineistuksen ja ilmanpitävyyden vaikutus rakenteiden kosteustekniseen toimintaan

Milla Mattila, Sweco Asiantuntijapalvelut Oy

Ilmanvaihdon ylipaineistuksen vaikutus koulurakennuksen mitattuun ja koettuun sisäilman laatuun

Camilla Vornanen-Winqvist, Aalto-yliopisto

Kerroksellisen tiiliulkoseinärakenteen kuntotutkimukset, korjaustarpeen arviointi ja vaikutukset sisäilmaan

Ronja Saarinen, Vahanen Rakennusfysiikka Oy

Posterit:

Sisäilmaolosuhteiden jatkuvan mittauksen menetelmä

Janne Heinonen, Enermix Oy

Kiinteistöjen vesijärjestelmien messinkiosien vauriot vesivahinkojen aiheuttajana

Aino Peltö-Huikko, SAMK/Vesi-Instituutti WANDER

Rakenteelliset kosteudet pois rakenteiden sisältä SafeDrying- kuivatusjärjestelmällä

Esa Tommola, Tulilattia Oy

Sisäilman kemialliset altisteet 15:00–16:15

Lattiarakenteen VOC- mittausmenetelmät emissio-ongelman korjaustarpeen arvioinnissa sekä kapselointikorjauksen seurantatutkimus

Helena Noetzel, VTT Expert Services OY

The effects of coatings on the indoor air emissions from pinewood building materials

Laura Salo, Aalto University

Rakennusmateriaaliperäisten PAH-yhdisteiden vaikutus sisäilman laatuun

Jarno Komulainen, Vahanen Rakennusfysiikka Oy

Vihherseinien mikrobisto ja suorituskyky matalissa VOC-pitoisuuksissa

Anu Mikkonen, Jyväskylän yliopisto

#sisäilmastoseminaari

Sisäilman formaldehydin jatkuvatoiminen mittaaminen kenttäolosuhteissa
Olavi Vaittinen, Inspector Sec Oy

Posterit:

Sisäilman epäpuhtauksien havainnointi ja vähentäminen vesiaerosolien avulla
Panu Harjo, Aalto-yliopisto

Aktiiviviherseinä ja sisäilman haihtuvat orgaaniset yhdisteet
Jarno Mikkonen, Naava (NaturVention Oy)

Mittalaite sisäilman laatua heikentävien kaasujen pitoisuuden reaaliaikaiseen monitorointiin
ammoniakille ja formaldehydille
Timo Rajamäki, VTT Mikes Metrologia

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun VOC-Online –hankkeessa tutkitaan eri-ikäisten
rakennusten sisäilmaa
Tuija Ranta-Korhonen, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu